

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Цветан Милчев Недялков, НМА “Панчо Владигеров”,

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по: област на висше образование 8. Изкуства
професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство
докторска програма Музикознание и музикално изкуство

Автор: Николай Шейнов

Тема: „Трубадуриите и съвременната бард-култура“

“

Научен ръководител: проф. д-р Панайот Панайотов, Нов Български Университет

Тъй като професионалният и творчески път на докторанта е тясно свързан с темата на настоящата дисертация, смятам за важно да спомена някои биографични данни.

На 8 годишна възраст Николай Шейнов започва да изучава класическа китара при известния преподавател Симеон Симов. Той завършва с отличие естрадният отдел към Българската държавна консерватория през 1979 година и преподава китара в читалищната мрежа в гр. София. През 1986 година се заселва в Кралство Норвегия и развива изключително успешна кариера като трубадур, инспирирал и обучил в последствие цяла плеяда български трубадури. Свири в скандинавските страни, Испания, Обединеното кралство, Германия, Холандия и други. През 2014 година се дипломира с отличие като магистър в НБУ – специалност Музикално изкуство и класически инструмент – китара, от класа на проф. д-р Панайот Панайотов.

Избора на тема а именно „Трубадуриите и съвременната бард-култура“ считам като естествено продължение на творческите търсения и интереси на Шейнов. Както той сам

споменава в увода на своя труд мотивацията за разглеждане на това изследване, която се поражда от факта, че през последните стотина години термините „бард“ и „трубадур“ се използват доста произволно – почти като синоними, което понякога звучи объркващо за широката публика.

Още в самото начало личи една много ясна и конкретна идея, която има докторанта по отношение на **целта**, поставена в това изследване, а именно: да се направи един по-обширен обзор в исторически план върху всички свързани с бардовете и трубадурите професии и представители. За постигането на тази цел са поставени следните задачи: подреждане и представяне на всички известни поетично-музикални съсловия насалявали Европа, анализ на приноса на съсловията към световната култура, съставяне на таблица отразяваща периодите и местата на съществуване и дейност на съответните поетично-музикалните съсловия.

Изследователския инструментариум използван в дисертацията е историко-хронологическият подход както и използването на общологическите методи на анализ и синтез.

Трудът е структуриран във въведение, четири глави, заключение, справка за основните приноси, библиография, сайтография и терминологичен речник. Съдържанието е в обем от 210 страници, като са използвани над 100 писмени източника на български, английски, руски, испански, норвежки, датски, шведски и сърбохърватски езици, също така 141 електронни източника от интернет мрежата.

В *глава първа* е събрана информация за предшествениците на трубадурите: *бардове и филиди*, живели и творили съответно в древна Ирландия, Уелс, Шотландия, Англия и Скандинавия. Накрая на тази глава докторанта прави следното обобщение, че първите бардове се появяват поне около 150 години преди н.е., които са предшественици и пионери на последвалите ги други представители на поетично-музикалното творчество в Европа като филидите, скапите, скалдите, и по-късно – трубадурите, труверите, минезингерите, менестрелите, голиардите.

В центъра на изследването в *глава втора* са описани същинските трубадури, появили се в края на XI-и – началото XII-и век в земите на древна Окситания и просъществували два и половина века. Посочени са основните стилове и жанрове в тяхното творчество, както и връзката им с българската история. Като много важна и интересна с

приносен характер считам представянето на хипотезата за така наречената „Българска следа“ в историята за появата на трубадурите.

Глава трета е посветена на съвременниците и последователи на трубадурите от северна Франция, земите на Свещенната Римска империя и Англо-Саксонските земи: *трувери, минезингери, менестрели, жонгльори, ваганти и голиарди*. Като оригинална и възбуждаща интерес намирам идеята на Шейнов да създаде таблица с историческото позициониране на отделните съсловия бардове, трубадури и т. н. от античността до отминалия XX-и век.

Сърцевината на това изследване според мен, както и основните му приноси, се намират в *четвърта глава*, озаглавена „Съвременните Трубадури“. Тук са посочени най-значителните „трубадури“ на нашето съвремие: поетите-певци, изпълнители на собствени песни оставили най-ярка диря в културната история на XX-и на вече започналия XXI-и век.

За един от най-важните и съществени елементи в дисертацията считам представените знакови имена на съвременни трубадури от Централна и Източна Европа, Балканите и (естествено) – някои от най-изявените български автори. Тази информация е определено притежава научен принос.

Напълно съм съгласен със така представените научно-приложни приноси на дисертационния труд:

- За пръв път се правят такова изследване и селекция
- Систематизирани и анализирани са най-съществените периоди от съществуването на бардове, трубадури и техните предшественици и последователи в Европа и Америка от античността до наши дни
- Създадени са времеви таблици за възникването, апогея и изчезването на различните представители на бард-културата през вековете, както и ориентировъчни таблици за историческото позициониране на отделните периоди от развитието на световната култура
- Изясняват се разликите и се формулират дефиниции за съвременното значение и разбиране на понятията „трубадур“ и „бард“
- Дисертационното изследване може да бъде използвано като ориентир и източник за информационно обогатяване от всеки един начинаещ или практикуващ професионален трубадур.

Николай Шейнов представя едно сериозно и задълбочено научно изследване, което отговаря на всички критерии за дисертационен труд. Поставените цели и задачи са постигнати. Изведени са важни изводи, пряко свързани с темата. Използваната методика е актуална и отговаря на съвременните изисквания за провеждане на изследователска работа. Трудът е добре структуриран и с максимална яснота представя разглежданите проблеми.

В заключение давам своята положителна оценка на представения дисертационен труд и предлагам на уважаемото Научно жури да присъди на Николай Шейнов научната и образователна степен „доктор“.

5.01.2024г.

София

проф. д-р Цветан Недялков